

Н.В. Гревцева, канд. техн. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)

М.В. Артамонова, канд. техн. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ І ДИПЛОМНИХ ПРОЕКТІВ

Курсові та дипломні проекти студентів є самостійними навчально-дослідницькими роботами. Вони повинні відповідати вимогам, що пред'являються до наукового дослідження: утримувати логічно вибудовану оглядово-теоретичну і коректно проведену емпіричну частини і бути оформленими відповідно до встановлених норм. На відміну від курсової, що є результатом роботи протягом одного навчального року, диплом являє собою систематизацію різнопланових знань, отриманих студентом за весь період навчання в університеті, перевірку вміння використовувати методики дослідження, діагностики і проектування, а також ступінь підготовленості випускника до виконання професійних обов'язків. Якісно виконані дипломні курсові проекти повинні свідчити про вміння студента чітко формулювати проблему і оцінювати ступінь її актуальності, обґрунтовувати обрані методи вирішення поставлених завдань, самостійно працювати з літературою та іншими інформаційно-довідковими матеріалами, відбирати потрібні відомості, аналізувати та інтерпретувати їх, а також представляти їх в графічній або іншій ілюстративній формі, робити обґрунтовані висновки, давати практичні рекомендації (у відповідних випадках), викладати свої думки грамотно, літературною мовою, правильно оформляти роботу.

Невід'ємною частиною курсових та дипломних проектів є аналітичний літературний огляд інформаційних джерел, який являє собою короткий теоретичний опис досліджуваного в роботі явища або процесу. Літературний огляд повинен показати ґрунтовне знайомство дослідника зі спеціальною літературою, його вміння систематизувати джерела, критично їх розглядати, виділяти істотне, оцінювати раніше зроблене іншими дослідниками, визначати головне в сучасному стані вивченості теми. Оскільки робота зазвичай присвячується порівняно вузькій темі, то огляд слід робити тільки з питань обраної теми, а не по всій проблемі в цілому. Проте всі скільки-небудь цінні публікації, що мають пряме і безпосереднє відношення до теми курсового або дипломного проекту, повинні бути названі і критично оцінені.

Під час такої діяльності формується одна з професійних компетенцій фахівця в будь-якій галузі, яка визначає успішність його

особистісного зростання та соціальну затребуваність: готовність до безперервного пошуку нового, актуального знання, до грамотного здійснення інформаційних процесів (пошуку, переробки, аналітичної оцінки).

Декілька років тому робота над аналітичним розділом курсового або дипломного проекту зводилася до пошуку необхідних даних у бібліотеці серед обмеженої кількості літературних джерел. На сьогоднішній день, в умовах лавиноподібного наростання потоку інформації, все складніше вибрати з неї ту, яка більш за все відповідає існуючому запиту. Сучасні інформаційні технології надають практично необмежені можливості доступу до інформації будь-якого обсягу і змісту. І це вимагає необхідності грамотної роботи з інформаційними ресурсами. В широкому сенсі інформаційні ресурси – це сукупність даних, організованих для ефективного отримання достовірної інформації в самих різних областях знань і практичної діяльності.

В даний час існують наступні види інформаційних ресурсів:

- засоби масової інформації;
- електронні бібліотеки;
- електронні бази даних;
- різноманітні сайти;
- сервіси – група сайтів, на яких можна скористатися різноманітними сервісними послугами;
- портал – великий веб-ресурс, призначений для формування якоїсь інтернет-спільноти.

Під час виконання курсових та дипломних проектів студенти повинні розуміти, що Інтернет слід розглядати як додаткове джерело інформації з усіма притаманними йому недоліками: відсутність повноти, невалідність інформації тощо. Доцільно пам'ятати, що різні сайти відрізняються один від одного повнотою інформації, що представляється, і професіоналізмом виконання. Як правило, на сайті можна познайомитися з інформацією вузькотематичної спрямованості. Глибина її розкриття може бути різною: від суто ознайомчої, поверхневої до високопрофесійної, що висвітлює всі сторони проблеми, а визначає інформативність сайту його власник. Неможливо порівнювати якість інформації "безкоштовного" Інтернету, де кожен може бути видавцем і давати будь-яку інформацію, з комерційними базами даних, де інформація ретельно перевірена і їй можна довіряти. Але комерційні бази даних доступні далеко не всім студентам. Тому під час написання літературного огляду для курсового або дипломного проекту слід користуватися не тільки електронними інформаційними ресурсами, а не забувати і про друковані джерела.